

واکاوی سویه‌های هویتی در کتب درسی (تحلیل محتوای کتاب فارسی پایه اول ابتدایی)

دکتر سمیه حمیدی

عضو هیات علمی دانشگاه بیرجند

چکیده

نظام آموزش و پرورش در هر کشوری یکی از مهم‌ترین ارکان سازنده فرهنگ و هویت آن جامعه است، لذا تقویت فرهنگ و هویت ملی، نیازمند تقویت و تحول در نگاه آموزش و پرورش به این مساله است. تولید متون درسی جهت تدریس به دانش‌آموزان یکی از وظایف محول به این نهاد آموزشی است. بالتبع توجه و پردازش مولفه‌های هویت ملی در خلال متون درسی حائز اهمیت می‌باشد. با توجه به اینکه نخستین مرحله آشنایی دانش‌آموز با این مفاهیم در پایه‌ی اول ابتدایی صورت می‌گیرد؛ لذا این مقطع تحصیلی در نحوه جامعه‌پذیری و درک هویت از سوی دانش‌آموز حائز اهمیت می‌باشد. مساله‌نوشتار حاضر این است که میزان و نحوه توجه به مولفه‌های هویت ملی در کتب پایه‌ی اول چگونه است. یافته‌های پژوهش که بر اساس روش تحلیل محتوا صورت گرفته نشان می‌دهد که به هر دو بعد ایرانیت و اسلامیت هویت ملی توجه شده است اما برخی نمادهای هویت ملی همچون مشاهیر، اساطیر و برهه‌هایی از تاریخ مورد توجه قرار نگرفته است.

واژه‌های کلیدی: هویت ملی، آموزش و پرورش، ایران، تحلیل محتوا، کتاب بخوانیم